UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i:	ME 105 — Viskøse væsker og elastiske stoffer.
Eksamensdag:	Mandag 10. desember 1990.
Tid for eksamen:	09.00 – 15.00.
Oppgavesettet er på 3 sider.	
Vedlegg:	Ingen.
Tillatte hjelpemidler:	Rottmann: Matematische Formelsammlung.

Kontroller at oppgavesettet er komplett
før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1.

Gitt en to-dimensjonal spenningstilstand i xz-planet med tilhørende spenningstensor

$$\mathcal{P} = \begin{Bmatrix} P_1 & 0 \\ 0 & P_2 \end{Bmatrix}$$

hvor P_1, P_2 er konstanter.

(a) Sett opp prinsipalspenningskomponentene og prinsipalspenningsretningene.

(b) Finn spenningene på en flate hvor flatenormalen danner vinkelen φ med x-aksen.

(c) Finn retningen og størrelsen av den maksimale skjærspenning.

(Fortsettes side 2.)

Oppgave 2.

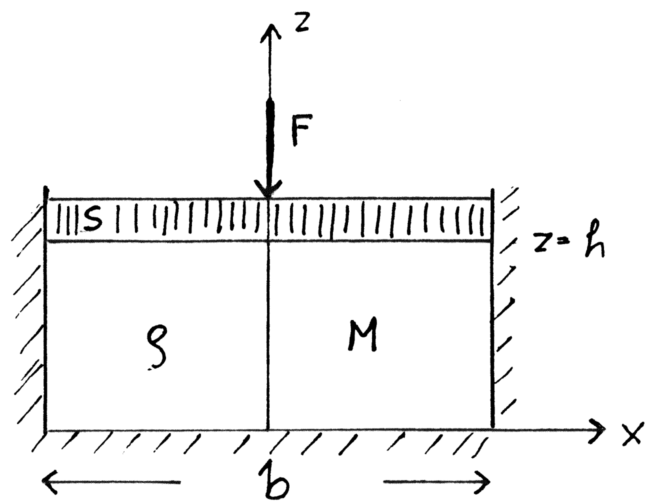

Et homogent elastisk materiale (M) med tetthet ρ og Lamée elastisitetskoeffisienter λ og μ fyller en fast rektangulær form og deformeres av et stempel (S) som vist på figuren. Det elastiske materialet har bredde b og høyde h og er festet til bunnen av forma og til stemplet. Langs sideveggene i formen kan det elastiske materialet gli uten heft. Stemplet skyves med en kraft F. Vi regner to-dimensjonalt (x, z-planet) og ser bort fra tyngdekraften. Forrykningene regnes små.

(a) Sett $F = F_0$, hvor F_0 er en konstant og anta at forrykningen har forma

$$\boldsymbol{u} = \{0, u_0(z)\}$$

Finn forrykningen og spenningstensoren.

(b) Sett $F = F_0 + F_1 \sin \omega t$ hvor F_0, F_1 og ω er konstanter og t er tiden. Anta at forrykningen kan skrives

$$\boldsymbol{u} = \{0, u(z,t)\}$$

hvor $u(z,t) = \frac{F_0 z}{b(\lambda+2\mu)} + \hat{u}(z) \sin \omega t$.

Vis at differensiallikningen til bestemmelse av funksjonen $\hat{u}(z)$ kan skrives

$$\frac{d^2\hat{u}}{dz^2} = -\left(\frac{\omega}{c}\right)^2 \hat{u}$$

hvor $c = \sqrt{\frac{\lambda+2\mu}{\rho}}$.

(c) Formuler grenseflatebetingelsene for $\hat{u}$ ved $z = 0$ og $z = h$ for det elastiske materialet. Løs differensiallikningen for $\hat{u}$ og bestem forrykningsfeltet.

(Fortsettes side 3.)

(d) Finn kreftene som virker på bunn og på sideflatene i forma.

(e) Hva skjer når $\frac{\omega}{c}h = n\pi$ $(n = 1, 2, 3, \ldots)$? Kommenter svaret.

Oppgave 3.

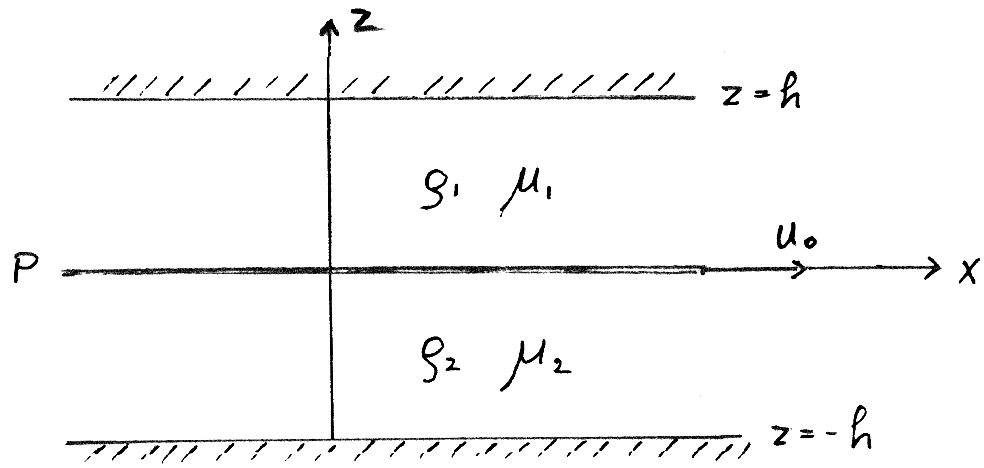

To homogene inkompressible væsker henholdsvis med tetthet ρ_1 og ρ_2 og viskositetskoeffisienter μ_1 og μ_2 ligger mellom to plane vegger ved $z = h$ og $z = -h$ og er skilt ved en tynn plate P i planet $z = 0$ som vist på figuren. Platen trekkes med en konstant hastighet u_0 i x-retning. Det er stasjonære forhold og ingen trykkgradienter i væskene. Vi ser bort fra tyngdens virkning.

(a) Bestem hastigheten i væskelagene.

(b) Finn kraften (pr. flateenhet) som må brukes for å trekke platen og bestem arbeidet pr. tidsenhet og flateenhet som utføres.

(c) Beregn energidissipasjonen i væskelagene og begrunn hvorfor energidissipasjonen er lik arbeidet som utføres for å dra platen.

(d) Vi antar at energidissipasjonen er eneste varmekilde i væskelagene og at det er ingen varmestrøm gjennom platen P fra det ene laget til det andre. Veggene ved $z = h$ og $z = -h$ holdes på konstant temperatur T_0. Varmediffusiviteten i de to væskelagene er h.h.v. κ_1 og κ_2 og den spesifike varmekapasiteten er c_1 og c_2.

Formuler varmetransportlikningen for de to lagene og bestem temperaturprofilen $T(z)$.

SLUTT